

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

**ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE KIERUNKU STUDIÓW PODYPLOMOWYCH
Integracja Sensoryczna - Diagnoza i Terapia**

1. Tytuł studiów podyplomowych: Integracja Sensoryczna - Diagnoza i Terapia

2. Ogólny opis kierunku:

Studia podyplomowe z zakresu "Integracji Sensorycznej - Diagnoza i Terapia" przygotowują słuchaczy do pracy z dziećmi i dorosłymi z zaburzeniami sensorycznymi, w tym z autyzmem i ADHD. Program obejmuje zarówno podstawy teoretyczne, jak i praktyczne umiejętności diagnozowania oraz prowadzenia terapii w zakresie integracji sensorycznej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb pacjentów. Celem jest wsparcie procesu rozwoju psychoruchowego, poprawa funkcjonowania w codziennych aktywnościach oraz zapobieganie negatywnym skutkom zaburzeń sensorycznych.

3. Cel studiów:

Celem studiów jest wyposażenie uczestników w wiedzę oraz umiejętności praktyczne niezbędne do profesjonalnej diagnozy oraz prowadzenia terapii integracji sensorycznej u dzieci i dorosłych. Program koncentruje się na pogłębianiu zrozumienia procesów neurologicznych, rozwoju sensorycznego oraz specyficznych zaburzeń związanych z przetwarzaniem sensorycznym. Uczestnicy zdobędą umiejętności i kompetencje terapeutyczne, diagnostyczne i organizacyjne, które pozwolą na skuteczne prowadzenie terapii.

4. Uczestnicy/profil słuchacza:

Studia skierowane są do absolwentów studiów wyższych posiadających przygotowanie pedagogiczne, w tym przede wszystkim do nauczycieli, pedagogów, terapeutów, psychologów, logopedów, fizjoterapeutów oraz innych specjalistów zajmujących się pracą z dziećmi i osobami dorosłymi wymagającymi wsparcia w zakresie integracji sensorycznej.

5. Czas trwania:

Studia podyplomowe trwają **dwa semestry**, obejmując łącznie **304 godzin** zajęć w bezpośrednim kontakcie z prowadzącymi, z czego 85 godzin to zajęcia teoretyczne (wykłady), 154 godziny to ćwiczenia i warsztaty praktyczne i 60 godzin praktyk zawodowych. Studia kończą się egzaminem dyplomowym (5 godzin). Zajęcia będą odbywać się w systemie zjazdów weekendowych.

6. Warunki przyjęcia/wymogi kwalifikacyjne:

a/ ukończone studia wyższe pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
b/ posiadanie przygotowania pedagogicznego, potwierdzone dyplomem ukończenia studiów / studiów podyplomowych, zaświadczeniem / certyfikatem ukończenia szkolenia / kursu.

Kwalifikacja uczestników odbywać się będzie na podstawie przesłanych dokumentów: kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych wraz z suplementem / zaświadczeniem / certyfikatem.

7. Świadectwo ukończenia:

Absolwenci studiów podyplomowych otrzymują świadectwo ukończenia studiów podyplomowych, potwierdzające nabyte kwalifikacje w zakresie diagnozy i terapii integracji sensorycznej.

8. Warunki zaliczenia:

- Zaliczenie poszczególnych modułów na podstawie egzaminów teoretycznych oraz ocen z zaliczeń praktycznych.
- Zaliczenie praktyk zawodowych (60h).
- Zdanie egzaminu dyplomowego, który ma charakter teoretyczno-praktyczny - na podstawie zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji, student samodzielnie przeprowadza diagnozę SI dla dziecka do 5 lat oraz opracowuje ją pisemnie. Następnie prezentuje ją na części ustnej egzaminu – ocenie podlega całość projektu z odpowiedziami na pytania egzaminatora.

9. Efekty uczenia:

a. Ogólne efekty uczenia się

Absolwent posiada wiedzę oraz kwalifikacje zawodowe uprawniające do podejmowania działalności w zakresie diagnozy oraz prowadzenia terapii integracji sensorycznej u dzieci i dorosłych.

Absolwent w zakresie wiedzy:

- Rozumie podstawowe procesy neurologiczne odpowiedzialne za integrację sensoryczną i ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie człowieka.
- Zna i rozumie budowę i funkcjonowanie systemów sensorycznych, w tym ich rolę w codziennym funkcjonowaniu człowieka.
- Zna różne typy zaburzeń przetwarzania sensorycznego oraz ich przyczyny, z uwzględnieniem czynników neurologicznych, genetycznych i środowiskowych.
- Posiada wiedzę na temat metod diagnozowania zaburzeń integracji sensorycznej, w tym diagnostyki klinicznej i psychologicznej.

Absolwent w zakresie umiejętności:

- Potrafi przeprowadzić diagnozę integracji sensorycznej u dzieci i dorosłych, wykorzystując odpowiednie narzędzia diagnostyczne i metody obserwacyjne.
- Potrafi planować i prowadzić terapię integracji sensorycznej w oparciu o wyniki diagnozy, uwzględniając specyfikę zaburzeń każdego pacjenta.
- Potrafi dostosować program terapii do indywidualnych potrzeb pacjentów z autyzmem i ADHD, uwzględniając specyfikę ich zaburzeń sensorycznych.
- Potrafi wykorzystywać wyniki diagnostyki medycznej i psychologicznej w planowaniu i prowadzeniu terapii integracji sensorycznej.

Absolwent w zakresie kompetencji:

- Potrafi współpracować z interdyscyplinarnym zespołem specjalistów, w tym neurologów, psychologów i terapeutów, w celu zapewnienia kompleksowej opieki nad pacjentem.
- Jest świadomy etycznych aspektów pracy terapeutycznej i odpowiedzialności za dobrostan pacjenta.
- Posiada umiejętność samodzielnego rozwijania wiedzy i umiejętności w zakresie terapii integracji sensorycznej, korzystając z najnowszych osiągnięć naukowych i praktycznych.

Studia Podyplomowe **Integracja Sensoryczna - Diagnoza i Terapia** wykorzystują wiedzę mieszczącą się w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu: DYSCYPLINA NAUK O KULTURZE FIZYCZNEJ (52% dyscyplina wiodąca), DYSCYPLINA NAUK O ZDROWIU (20%) jak i z zakresu dziedziny nauk społecznych - DYSCYPLINA NAUKOWA PEDAGOGIKA (28%).

b. Szczegółowe efekty uczenia się

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów podyplomowych Integracja Sensoryczna - Diagnostyka i Terapia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).

Symbol efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla Podyplomowych Studiów Integracja Sensoryczna - Diagnostyka i Terapia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się PRK ¹	Odniesienie do dyscypliny naukowej: KF – nauki o kulturze fizycznej Z – nauki o zdrowiu P – pedagogika
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
K_W01	podstawowe procesy neurologiczne odpowiedzialne za integrację sensoryczną.	P7S_WG	Z / KF
K_W02	w pogłębionym stopniu budowę oraz funkcjonowanie systemów sensorycznych w ciele człowieka.	P7S_WG	KF / Z
K_W03	w pogłębionym stopniu etapy rozwoju psychomotorycznego dziecka i ich znaczenie dla terapii.	P7S_WG	KF
K_W04	zasady organizacji i odpowiedniego wyposażenia sali do terapii integracji sensorycznej.	P7S_WK	KF
K_W05	procesy rozwoju sensorycznego dziecka i ich znaczenie w terapii.	P7S_WG	KF
K_W06	rolę diagnostyki medycznej w procesie terapii integracji sensorycznej.	P7S_WK	KF / Z
K_W07	przyczyny oraz typy zaburzeń modulacji sensorycznej u dzieci i dorosłych.	P7S_WG	P / Z / KF
K_W08	w pogłębionym stopniu przyczyny i mechanizmy zaburzeń różnicowania sensorycznego.	P7S_WG	P / Z / KF
K_W09	różne systemy klasyfikacji oraz przyczyny zaburzeń integracji sensorycznej.	P7S_WG	P
K_W10	zasady i narzędzia stosowane w procesie diagnozowania zaburzeń integracji sensorycznej.	P7S_WG	P
K_W11	zasady planowania terapii integracji sensorycznej na podstawie zebranej diagnozy.	P7S_WG	KF
K_W12	specyfikę i charakterystykę zaburzeń przetwarzania sensorycznego u dzieci z autyzmem i ADHD.	P7S_WG	Z / P
K_W13	specyficzne potrzeby i wyzwania związane z pracą z dziećmi w spektrum autyzmu, ADHD oraz z głęboką niepełnosprawnością.	P7S_WG	KF / P / Z
K_W14	problemy związane z zaburzeniami integracji sensorycznej u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.	P7S_WG	KF

¹ Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji - załącznik do rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).

	UMIEJĘTNOŚCI : absolwent potrafi		
K_U01	analizować przypadki kliniczne i wykorzystywać informacje dotyczące zaburzeń neurologicznych wpływających na integrację sensoryczną.	P7S_UW	Z
K_U02	ocenić i rozróżniać różne dysfunkcje systemów sensorycznych.	P7S_UW	KF/ P
K_U03	ocenić rozwój psychomotoryczny dziecka i wskazać ewentualne zaburzenia.	P7S_UW	KF
K_U04	zaprojektować i wyposażyć salę integracji sensorycznej zgodnie z potrzebami terapeutycznymi oraz pracować w zespole nad organizacją przestrzeni terapeutycznej.	P7S_UW PS7_UK	KF
K_U05	ocenić rozwój sensoryczny dziecka oraz wskazać odpowiednie metody terapii.	P7S_UW	KF
K_U06	wykorzystać wyniki badań medycznych do planowania terapii integracji sensorycznej.	P7S_UW	KF / Z
K_U07	diagnozować i planować terapię w przypadkach zaburzeń modulacji sensorycznej, w tym pokierować pracą zespołu.	P7S_UW P7S_UO	KF
K_U08	rozpoznać zaburzenia różnicowania sensorycznego i wdrożyć odpowiednie formy terapii.	P7S_UW	KF
K_U09	zidentyfikować konkretne zaburzenia na podstawie wywiadu, obserwacji i diagnozy oraz efektywnie komunikować się z zespołem specjalistów w zakresie diagnostyki systemów sensorycznych.	P7S_UW PS7_UK	KF / P
K_U10	przeprowadzić proces diagnozy zaburzeń integracji sensorycznej, uwzględniając różne aspekty diagnostyczne.	P7S_UW	KF
K_U11	opracować indywidualny program terapeutyczny, dostosowany do potrzeb pacjenta, uwzględniając różne metody terapeutyczne.	P7S_UW	KF
K_U12	dostosować proces diagnostyczny i terapeutyczny do specyficznych potrzeb dzieci z autyzmem i ADHD.	P7S_UW	KF / P / Z
K_U13	dostosować metody terapeutyczne do indywidualnych potrzeb dzieci z głębokimi zaburzeniami rozwoju.	P7S_UW	KF / P / Z
K_U14	zidentyfikować zaburzenia SI w środowisku edukacyjnym oraz współpracować z nauczycielami w zakresie wspomagania rozwoju dziecka.	P7S_UW PS7_UK	KF / P
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do		
K_K01	świadomego przestrzegania zasad etycznych i aspektów związanych z terapią neurologiczną pacjentów/dzieci.	P7S_KR	KF
K_K02	świadomego i indywidualnego podejścia do każdego pacjenta/dziecka.	P7S_KR	KF / P
K_K03	odpowiedzialnego monitorowania rozwoju sensorycznego w kontekście terapeutycznym.	P7S_KR	KF
K_K04	przestrzegania i rozwijania etycznych i zawodowych aspektów pracy terapeutycznej opartej na diagnostyce medycznej.	P7S_KR	KF / Z

K_K05	organizowania współpracy z zespołem diagnostycznym oraz rodzicami, opiekunami i rodziną pacjenta/dziecka w celu opracowania spersonalizowanego planu terapeutycznego.	P7S_KO	KF / P
K_K06	współpracy z zespołem diagnostycznym i terapeutycznym oraz pacjentem i rodziną pacjenta/dziecka w procesie planowania, realizacji i monitorowania postępów terapii.	P7S_KO	KF / P
K_K07	współpracy z interdyscyplinarnym zespołem w celu zapewnienia optymalnej opieki i terapii dzieci z głębokimi niepełnosprawnościami.	P7S_KO	KF / P
K_K08	współpracy z zespołem szkolnym i przedszkolnym w procesie wspomagania dziecka z zaburzeniami SI.	P7S_KO	KF / P

10. Program ramowy Podyplomowych Studiów Integracja Sensoryczna - Diagnostyka i Terapie:

a. Opis przedmiotów

Neurologiczne podstawy integracji sensorycznej

Cel: Zaznajomienie studentów z podstawami neurologii, które są kluczowe do zrozumienia funkcjonowania systemów sensorycznych oraz wpływu procesów neurologicznych na zaburzenia integracji sensorycznej.

Systemy sensoryczne - charakterystyka i budowa

Cel: Przekazanie wiedzy o budowie i funkcjonowaniu poszczególnych systemów sensorycznych (wzrokowy, słuchowy, dotykowy, proprioceptywny itp.) oraz ich roli w codziennym funkcjonowaniu człowieka.

Rozwój psychoruchowy dziecka

Cel: Zapoznanie studentów z etapami rozwoju psychomotorycznego dzieci, w tym z prawidłowościami oraz odchyleniami od normy, które mogą wskazywać na problemy związane z przetwarzaniem sensorycznym.

Organizacja i wyposażenie sali integracji sensorycznej

Cel: Przekazanie wiedzy i praktycznych umiejętności dotyczących projektowania i wyposażenia specjalistycznej sali do terapii integracji sensorycznej, w tym wyboru odpowiednich narzędzi i sprzętu terapeutycznego.

Rozwój sensoryczny dziecka

Cel: Wyjaśnienie, jak rozwija się układ sensoryczny dziecka od okresu prenatalnego do wieku szkolnego, oraz jak zaburzenia tego rozwoju mogą wpływać na funkcjonowanie dziecka.

Rola diagnostyki medycznej w terapii integracji sensorycznej

Cel: Uświadomienie studentom znaczenia badań medycznych (neurologicznych, ortopedycznych, psychologicznych) w procesie diagnozowania zaburzeń sensorycznych i planowania terapii.

Zaburzenia modulacji sensorycznej

Cel: Przedstawienie różnych typów zaburzeń modulacji sensorycznej (nadwrażliwość, podwrażliwość), ich objawów oraz wpływu na codzienne funkcjonowanie pacjentów.

Zaburzenia różnicowania sensorycznego

Cel: Wyjaśnienie, na czym polegają zaburzenia różnicowania sensorycznego (trudności w odróżnianiu bodźców) oraz jak te problemy wpływają na zdolności motoryczne i percepcyjne dzieci.

Klasyfikacja i przyczyny zaburzeń integracji sensorycznej

Cel: Zapoznanie studentów z klasyfikacją zaburzeń integracji sensorycznej według różnych systemów diagnostycznych oraz z przyczynami tych zaburzeń (genetyczne, neurologiczne, środowiskowe).

Proces diagnozowania zaburzeń integracji sensorycznej

Cel: Nauczenie studentów, jak przeprowadzać profesjonalną diagnozę zaburzeń integracji sensorycznej z wykorzystaniem standaryzowanych narzędzi oraz metod obserwacyjnych.

Planowanie terapii integracji sensorycznej

Cel: Wyposażenie studentów w umiejętność tworzenia indywidualnych programów terapeutycznych na podstawie wyników diagnozy, uwzględniając specyfikę zaburzeń każdego pacjenta.

Zaburzenia przetwarzania sensorycznego u dzieci z autyzmem i ADHD

Cel: Przedstawienie specyfiki zaburzeń integracji sensorycznej u dzieci z autyzmem i ADHD oraz omówienie metod terapeutycznych dostosowanych do tych grup pacjentów.

Zaburzenia SI dziecka w przedszkolu i szkole

Cel: Zaznajomienie studentów z najczęstszymi problemami sensorycznymi, które mogą występować u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, oraz nauka strategii wspierania takich dzieci w środowisku edukacyjnym.

Praca z dzieckiem w spektrum autyzmu, ADHD, głęboką niepełnosprawnością

Cel: Praktyczne przygotowanie studentów do pracy z dziećmi o specyficznych potrzebach (autyzm, ADHD, niepełnosprawność ruchowa i intelektualna) oraz do dostosowywania terapii sensorycznej do ich ograniczeń i możliwości.

Praktyki zawodowe

Cel: Umożliwienie studentom zdobycia praktycznego doświadczenia w prowadzeniu terapii integracji sensorycznej pod okiem doświadczonych terapeutów, co ma na celu rozwinięcie kompetencji zawodowych i samodzielności w pracy.

b. Szczegółowy program STUDIÓW PODYPLOMOWYCH INTEGRACJA SENSORYCZNA - DIAGNOZA I TERAPIA

L.p.	Przedmiot	Liczba godzin ogółem (wykłady i ćwiczenia)	Liczba godzin wykładów	Liczba godzin ćwiczeń	Punkty ECTS	Z/E*
1.	Neurologiczne podstawy integracji sensorycznej	20	5	15	2	E
2.	Systemy sensoryczne - charakterystyka i budowa	30	10	20	3	E
3.	Rozwój psychoruchowy dziecka	15	5	10	1	Z
4.	Organizacja i wyposażenie sali integracji sensorycznej	15	5	10	1	Z
5.	Rozwój sensoryczny dziecka	15	5	10	1	Z
6.	Rola diagnostyki medycznej w terapii integracji sensorycznej	15	5	10	1	Z
7.	Zaburzenia modulacji sensorycznej	12	5	7	1	Z
8.	Zaburzenia różnicowania sensorycznego	12	5	7	1	Z
9.	SI w początkowych stadiach rozwoju (0-1)	15	5	10	1	Z
10.	Klasyfikacja i przyczyny zaburzeń integracji sensorycznej	15	5	10	1	Z
11.	Proces diagnozowania zaburzeń integracji sensorycznej	25	10	15	3	E
12.	Planowanie terapii integracji sensorycznej	25	10	15	3	E
13.	Zaburzenia przetwarzanie sensorycznego u dzieci z AUTYZMEM I ADHD	10	5	5	1	Z
14.	Zaburzenia SI dziecka w przedszkolu i szkole	10	5	5	1	Z
15.	Praca z dzieckiem w spektrum autyzmu, ADHD, głęboką niepełnosprawnością	5	-	5	1	Z
16.	Praktyki zawodowe	60	-	60	3	Z
17.	Egzamin dyplomowy	5	-	5	5	E
	Ogółem	304	85	219	30	Z=12 E=5
		Liczba godzin ogółem (wykłady i ćwiczenia)	Liczba godzin wykładów	Liczba godzin ćwiczeń	Punkty ECTS	Z/E*

* Z/E (Zaliczenie/Egzamin)

11. Sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się

1. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.
2. Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych w formie zadań otwartych lub zamkniętych lub egzaminów ustnych, a także w oparciu o analizę opracowanych konspektów i obserwację ich praktycznej realizacji.
3. Egzamin pisemny lub ustny jest ukierunkowany na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień i nie może ograniczać się do znajomości faktów. Egzamin ustny w szczególności służy sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów.
4. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności wymaga bezpośredniej obserwacji studenta albo uczestnika studiów podyplomowych w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z roli terapeuty, w tym podczas praktyk zawodowych (ocena dziennika praktyk, opinia opiekuna, sprawozdanie studenta).

12. Wykładowcy:

- a. nauczyciele akademicki, w tym nauczyciele AWF w Poznaniu,
- b. specjaliści z zakresu integracji sensorycznej oraz z zakresu terapii dzieci z zaburzeniami rozwojowymi.

Program opracowała: mgr Karolina Wróblewska - koordynator ds. szkoleń, kierownik ds. Autyzmu WCF Zdrowie Medycyna Edukacja sp. z o.o.

Konsultacje merytoryczne:

- 1/ dr Mateusz Romanowski - Dyrektor WCF Zdrowie Medycyna Edukacja sp. z o.o.
- 2/ prof. AWF dr hab. Urszula Czerniak – Prorektor ds. Studiów AWF Poznań